

KATEGORI: Territorial/Urban

STED: Augustenborg, Sønderborg Kommune

INDBYGGERTAL: Sønderborg Kommune:ca. 77.000,

Augustenborg: 3.300

KONKURRENCEOMRÅDE 1.520.000 m²

KONKURRENCEGRUND: Nordhavn ca. 16.000 m², Dæmning

ca. 7.500 m², Lystbådehavn 80.000 m²

KONKURRENCEGRUND UDBUDT AF: Sønderborg Kommune

EJERE: Sønderborg kommune / private ejere

OPGAVE EFTER KONKURRENCEN: Deltagelse i udarbejdelsen af en lokalplan for området.

PROGRAMMÆSSIG RAMME

Det udpegede område har i dag karakter af at være fragmenteret med store, åbne vidder, skov, hav, tæt by, slotsanlæg og overskudsrum efter tidligere havneaktiviteter og industri. Rummene indeholder forskellige skalaer og morfologier. Tætliggende gamle byhuse møder store siloanlæg og rå industribygninger. Stramme barokke parkarealer møder den naturlige og snoede strandkant. Mellem disse morfologier opstår forskellige sammenstød og overgange mellem skalaerne og det er ønsket at den fortsatte udvikling af området skal forholde sig til disse fragmenterede rum og udnytte den dynamik sammenstødende giver, samt forstærke de kontraster, der findes i området. Augustenborg ligger i Sønderborg kommune som er en af Danmarks sydligste kommuner og grænser op til Tyskland adskilt af Flensborg Fjord. Augustenborg er både meget unik og attraktiv at bo i og komme til som sejler og turist. Udover en stærk historisk og arkitektonisk identitet i kraft af slottet, som er grundlaget for byen, er Augustenborg endvidere karakteriseret ved markante landskabelige træk og en stærk tilknytning til vandet. I en geografibog om

Kongeriget Danmark fra 1830 står der: "Augustenborg, et slot og en flække. ¾ mil fra Sønderborg på øen Als, Hertugen af Augustenborgs residens, i en overmåde yndig egn, rig på de skønneste skove" og således fremstår Augustenborg på mange måder stadigvæk den dag i dag.

BY STRATEGI

Sønderborg Kommune vil i 2020 være et af Danmarks mest dynamiske og attraktive vækst områder inden for erhvervsudvikling, menneskelig trivsel og kultur. Sønderborg Kommune har derfor sat to brede udviklingstemaer i fokus: Universitetsbyen for alle og landskabet for alle. Augustenborg by og havn er en væsentlig medspiller i denne udvikling, da havneområdet som helhed indgår i realiseringen af specifikt landskabet for alle. Sønderborg Kommune har en af Danmarks længste kystlinjer og det er derfor naturligt for Sønderborg Kommune at lægge vægt på det blå element: vandet, kysterne, sundene, bælteerne og fjordene. Hvordan man kommer til at bo og leve i fremtiden i Sønderborg Kommune er derfor i høj grad betinget af forholdet til landskabet og vandet også i en urban kontekst.

KONKURRENCEOMRÅDET

Konkurrenceområdet består af 3 delområder; Nordhavnen, lystbådehavnen og dæmningen. Havneområdet på den nordlige side er ca. 16.000 m² og den sydlige ca. 80.000 m² og dæmningen ca. 7.500 m². Opgaven er at omdanne det eksisterende havneområde til et bolig- og fritidsområde som også tiltrækker turister. Ønsket er at det nye område skaber mere by til Augustenborg samtidig med at det markante omgivende landskab og vandskab bindes sammen i en helhed med den eksisterende by. For at udnytte fjordens potentiale optimalt skal de to sider styrkes især fysisk og den visuelle kontakt til vandet skal sikres fra både de nye og de eksisterende bygninger og aktiviteter. Adgangen til vandet og havnen skal vedblive at være tilgængelig for offentligheden. Nye funktioner såsom offentlige institutioner, kulturaktiviteter for borgerne såvel som turister, og broer eller trapper der gør det muligt at komme ned til vandet, skal indtænkes i projektet. Havnen skal være et af de steder, hvor mennesker kan mødes under uformelle forhold.

TRAFIK/STORE INFRASTRUKTURELLE ANLÆG

Sønderborg by er beliggende ca. 30 km fra Flensborg og er bundet op på E45 via 2 hovedlandeveje. Den overordnede vejforbindelse vil inden 2013 blive udbygget med en ny 4-sporet motorvej med direkte

tilslutning til E45. Jernbaneforbindelsen til Sønderborg er koblet på det transeuropæiske jernbanenet. Der er en veludbygget lufthavn 8 km nord for Sønderborg centrum. Fra Als er der færgeforbindelse til Jylland, Fyn og Ærø. Jylland og Als er forbundet via to broer.

Augustenborg by ligger ca. 9 km fra Sønderborg by og der er et udbygget vej-, cykel- og stinetil byen ligesom den kollektive trafik er udbygget. Den primære adgang til Augustenborg sker via dæmningen ved havnen.

DET SOCIALE LIV

Augustenborg by har i dag ca. 3.300 indbyggere. Byen er vokset op omkring slottet med dette som vartegn. Slottet har tidligere haft sig eget liv, men siden krigen i 1848 har bygningerne haft forskellig anvendelse såsom kaserne, sygehus og tysk kvindeseminarium. Slottet blev i 1932 omdannet til psykiatrisk hospital. Hospitalet er den største arbejdsplads i byen og dette har sat sit præg på befolkningssammensætningen igennem mange år. Udover hospitalet findes der i udkanten af byen mindre virksomheder.

Augustenborg by er velfungerende og harmonisk med et bredt tilbud af fritidsaktiviteter for alle aldersgrupper såsom halfaciliteter, golfbane mv. Byen er i dag et udpræget bosætningssted, hvor der pendles til

henholdsvis Sønderborg by (ca. 9 km) og virksomheden Danfoss (ca. 18 km) på den nordlige del af øen. Der er i byen en hovedgade, Slotsgade med butikker, banker og øvrige servicefunktioner, men grundet nærheden til Sønderborg og indkøbscentre dér, er handelslivet aftagende i byen. Augustenborg er ikke en forstad, til Sønderborg, men et attraktivt bosætningssted. Der er folkeskole, børnehave, daginstitutioner og plejehjem som dækker byens behov i dag.

MILJØ OG ENERGI

Det er et mål, at Sønderborg Kommune skal være CO₂ neutral i 2029 og en kommune i udvikling og vækst, hvor arkitektur, kulturarv og funktionalitet skal gå hånd i hånd med denne målsætning. Det er af afgørende betydning, at nybyggeri i højere grad bliver bæredygtigt og der vil i nye lokalplaner blive stillet krav om, at nybyggeri opføres som minimum lavenergibyggeri klasse 1 (iht. det danske bygningsreglement).

Augustenborg – Denmark – europan 10

